

lelünk az általános városrendezés, különösen a csatornázás új terveit.

Elmondotta ezután a polgármester, hogy a jövő évi költségvetésben négy és félmilliárd koronát irányoztak elő különböző városrendezési munkákra, különösen kövezésekre. Ez az összeg háromszáz ezer aranykoronának felel meg,

tehát kétszer annyinak, mint amennyit a város a háború előtt évente városrendezésre fordított. Kijelentette végül a polgármester, hogy a jövő évi kövezési program tervét már elkészítette Mihály László főmérnök, aki azonban beteg és így nem ülhet össze a kövezési nagybizottság a tervek felülvizsgálására.

A politikai együttműködés, Tisza István liberálizmusa és a mai kormánypolitika.

Irta: Wimmer Fülöp.

A kormány helyi lapja, amely még nemrég azt írta rólam, hogy írni-olvasni, de egyáltalában magyarul sem tudok, most azzal tisztel meg, hogy rólam vezércikket ír.

Igaz ugyan, hogy a velem való polemizálás egyik legnyomatékosabb argumentuma ma is az, hogy öreg vagyok már, amire — ha szokásomtól eltérőleg szerénytelen akarnék lenni — rámutathatnék nagyon sok példára, amely szerint az öreg emberek gyakran kifogástalanabban működnek, mint némely fiatalabbak.

Egy rém nézve végtelen kedves tényre és egyik legszebb élményemre emlékeztem vissza a kormánylap cikkének azon része, amely arról beszél, hogy nem ritkán részesültem abban a kitüntető szerencsében, hogy Tisza István velem kezelt fogott.

A támadó cikk azonban leginkább azon Tisza István-féle közlésre emlékeztet, amelyben 1913-ban részesültem, amikor a gyár- és iparosok képviselői a tárgyalunk Tiszával az akkori választási törvénynek a munkásokra vonatkozó részéről és amely tárgyalásokon Tisza tudvalóval indokolt előterjesztéseink alapján megadta már akkor a választójogot az állandóan egy helyen foglalkoztatott munkásoknak.

Ilyen reminiscenciáim vannak nekem Tisza Istvánról, akinek nevében megnyertük még az 1918. év nyarán itt Szegeden lezajlott választási harcot, amelyet Tisza egy sürgönyben egyenesen nekem közölt meg, de hiez — ha keresném — talánék leveleim között nem egyet, amelyet Tisza István hozzám intézett, mint „tisztelő híve”.

Ha ezzel a Tisza-féle haladó konzervatizmussal, vagy helyes konzervatív-liberalizmussal

összehasonlítom hazánk mai politikai helyzetét: azt, hogy az iskolapadok elhagyása után eltelt 56 év, nem egészen eredménytelen működés után nem vagyok egyenjogú polgára hazámnak, mivel szombaton imádkozom az egy Istenhez és nem vasárnap, azt, hogy nem merek egy szót írni az újságba, nehogy az egyetlen liberális lapot megszűntessék, azt, hogy be kell jelentenem, ha egy korcsmában egy pár barátommal összejövök és a mindannyiunk legfőbb érdekét képező gazdasági politikáról beszélünk, azt, hogy nem mindig időm jut a bírálók ítékeznek a sajtóban megjelent sorsimról és nem az esküdőbíró, azt, hogy a Tisza-féle felfelé haladó irányú választójogot ma egy teljesen reakciós választási törvény váltotta fel, akkor engem a helyi kormánylap sugalmazott prédikációi nem győzhettek meg arról, hogy tényleg a mai kormány volna letelepítené a Széchenyi-Kissuth-Tisza István-féle elveknek. Ellenkezőleg: ezen minden cselekedetében reakciós kormány ellen az őszes liberálisan gondolkodó elemek együttműködésével továbbra is erőfeszítést és határozott ellenzéki állásfoglalásunk mellett meg kell maradnunk.

A szociáldemokrata pártot megvédeni azon támadás ellen, hogy ők nemzetközi és nem nemzeti alapon állnak, nem lehet az én feladatam. Majd megvédik ők magukat. Minden más tekintetben is meg kell maradnom első cikkem álláspontján, annál inkább, mert nem lehet helyes és valóban céltudatos, hazafias politika az, amely egyrészt egy egész felekezeti jogegyenlőséget iránti jogát elveti, másrészt az ország egész munkásságát hazafiatlansággal üdvözli.

Debussy özvegye sir.

Páris, november.

A hirtelen télielfordult időjárás véglegesen lezárta a nyaralók utokuráját. Daville, Trouville, Vichy és a többi előkelő fürdőhely teljesen kiürült. Auteuilban, a Madeleine környékén és az Etoile körül lassan kivilágosodnak a magánpaloták hatalmas ablakai. Páris megkezdte téli életét.

A hagyományos fogadónapok is megkezdődtek. Madame Joy Mac Arden, a Nagyopera holland származású operaénekesnője a napokban rendezte első ezidei estélyét a Rue de Port Mahoura nyíló díszes épületben. A háziaszony gyönyörű szőke hölgy, bájosan és eredetien ejti ki a magyar szavakat. Még Hollandiában tanult meg magyarul, ahol férjének számos barátja élt, többnyire zeneszerzők. Ők kedveltették meg vele a magyar művészt, a magyar beszédet és azóta tudja kissé félrehajlott fejjel, félig lehunytt szempillákka, olyan szívhezszólan énekelni: „Erdő, erdő, sűrű erdő...”

Ezen az estén Claude Debussy emlékének áldoztak. A mester arcképe ott függ a zongora fölött, a szakállas arcból kifigyelt szem ragyogása Juhász Gyula tekintetéhez hasonlít. A lámpák fényét fehér és színes tejüvegátlátszó tölpiák megkímélték. Az insz egyre jeleníti a vendégeket, szemüveges, kimért mozdulatú urakat és hölgyeket, akik szépségben és eleganciában fölvehetnek a versenyt a legképrázatosabb filmhősnőkkel. A műhelyen dekoltált, térdigérő, tapadóvonallal estélyi ruhákat gyakran váltogatják a bokáigérő, biedermejeres öltözékek, aszerint, amint viselőik a pá-

risi avagy newyorki divat szerint öltözködnek.

A színes lámpafényben ide oda kavargó társaságot szemlélve — nem tehetek róla — egyre Balzac jár az eszemben. Ő, aki olyan mélyrehatóan festette kora társadalmának bűnét és erényeit és kinek hősei, az Emberi komédia halhatatlan alakjai örökké élnek. Csak a ruha változott, csak tudásunk nagyobbodott, csak eszközeink tökéletesedtek, de a jellem, az embereknek álarcai, hivatások és rangok mögé rejtőztetett jelleme nem változott és remélhetjük e egyáltalában, hogy valamikor talán megváltozik? Ki nem ismerné fel a frakkos fiatalemberben, aki minden idősebb hölgynek udvarias bókka kedveskedik, az örökké törtető Rastignacot? Vagy amott, az az ur, aki mindenkinek illatos cukorkákat osztogat, nem Nucingen, a bankbáró? Ez Blanchon, az orvos, amaz Bixiou a művész, az a hölgy talán Langeais hercegnő és így tovább folytathatnánk az analógiák felsorolását. E társaságban épp úgy törnek előre és tűnnek el karrieriek, mint akkor, éppugy kötődnek és bontódnak a házasságok, mint akkor, hiába mult el azóta idestova száz esztendő és hiába száguldoztak el Páris feletti háborúk és forradalmak.

A nagyteremből belépek a szomszédos szobába, ahol kevesebben vannak. Az egyik sarokban feketeruhás alacsony hölgy ül szerényen meghúzódva, a tisztelők rajongó csoportjától körkérletlen. Claude Debussy özvegye. Ott ünnepli most az egész társaság a halott mester helyett, őt, akihez a csodás csellószonáta szól, amelyhez hasonló ér-

tékű ajándékkal csak kevesen, csak kiválasztottak kedveskedhetek imádjuknak. Hervadt arca mozdulatlan, szoborszerű, megkoményított a társadalmi formások, amelyekkel viszonyoznia kell a tisztelők udvarlását. Nincs benne semmi költőies, olyan, mint akármelyik egyszerű polgárrasszony, nagyon is jól el tudom képzelni, amint rendeleket ad ki szakácsnőjének, vagy amint bevásárlást végzi. Látjuk, hogy terhére van az a szerep, amelyet játszania kell. Látjuk, hogy nem éri jól magát ebben a társaságban, ahol mindenki arra kényszeríti, hogy férjére, bánatára, özvegyiségére emlékezzék.

Odalépek hozzá. Bemutakozom. — Magyar? — kérde elgondolkodva. — Hallottam, hogy önöknél nemrég mutatták be a Paeleas et Melisande-ot. Hallottam azt is, hogy kitűnő előadásban, de a közönségnek nem nagyon tetszett, alig játszották egyszer kétszer.

— Téved asszonyom — válaszolom —, a zeneértő közönségnek nagyon is tetszett a csodaszép opera. De ne feledje kérem, hogy megtipolt, megcsontolt ország a miénk, a nép e nehéz viszonyok között egyre szegényedik, a műértő közönség nagyrésze nemcsak pénze. Ezért játszhatták csak ilyen kevésszer.

Mások jönnek. El kell köszönnöm. Jön a háziaszony is és átveszi az özvegyet a nagyterembe. A főhelyre ülteti. A híres spanyol művész belesap a zongorába, megkezdődik a hangverseny. Előbb a Debussy-dalok széles útjai hőmpolyognak elő. Emelők, halkítják, tüzesítik Baudelaire szavait. Kínérek az ablakon, fel a csillagos égen szálló felhőszálányokra s közben hallom a háziaszony nemes szopránját csengeni: „Haligasd csak kedvesem, mint suhan kelet felé az édes, édes éjjel.”

Most a csellószonáta következik. Debussy özvegyét figyelem. Miért ilyen szomorú az az asszony? Talán boldogabb lenne egy egyszerű munkásférfi oldalán, mint így, a nagy halott emlékéhez hozzákötve? És mit jelenthet az a könnyecske, mely kigördül szempillájára és lassan lecsöppen holtához kezeletére? ...

Hont Ferenc.

Telefon
16—33

Széchenyi Mozi

Telefon
16—33

November 7-én és 8-án, vasárnap és hétfőn

VIHAROK HŐSE

tengerészdráma 7 felvonásban.

Főszereplő: House Peters. Azonkívül:

Vigyázat mázolvá

amerikai burleszk 2 felvonásban.

Előadások kezdete 5, 7, 9, vasár és ünnepnap 3, 5, 7 és 9-kor

Bérházat, családi házat, tanház birtokot, szőlőbirtokot, üzleteket, lakást, háztelket, földbirtokosoknak hosszú lejáratú kölcsönt legolcsóbb

7 $\frac{1}{2}$ % kamat mellett közvetít 120

Mézer ingatlan vállalkozás Szeged, Horthy Miklós ucca 2. (Kulturpalotánál.)

Gyönyörű

PERZSA BUNDÁK

legnagyobb választékban és legolcsóbban

Rosmann szücsnél

Szeged, Kárász ucca 5. szám.

903

Eredeti

festmények részletfizetésre

Képek nagy FREIMANNAL Szeged, Takaréktár ucca 8. választékban Telefon 11—30 710

Telefon:
Keddi 8—38.

BELVÁROSI MOZI

Telefon:
Pénztári 5—32.

November 7-én, vasárnap

AZ ACÉLEMBER.

Főszereplő: Milton Sills és Dorys Keynon. Azonkívül:

MISSPESTONKA és GAUMONTHIRADÓ.

Amerikai burleszk 2 felvonásban.

Előadások kezdete 5, 7, 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7, 9 órakor. A terem kellemesen fűtve van.

Budapesti előtti!

A munka himnusza
2 rész, 10 felvonásban.

Telefon 11—85

KORZÓ MOZI

Telefon 11—85.

November 7-én, vasárnap

A WARNER BROSSE GYÁR KÜLÖNBÖZŐS REMEKEI!

Más asszony férje.

(Ne bántsd a másét.) Egy rossz férj és egy okos asszony története 7 felv. b.

Főszereplő: MARIE PRÉVOST. Azonkívül:

MAHARADZSÁK HARCA. Napkeleti történe 5 felvonásban.

Előadások kezdete 5, 7, 9 vasár- és ünnepnap 3, 5, 7, 9 órakor. A terem kellemesen fűtve van.